

“Αρχιστρατηγία στο Μέτωπο της Μικράς Ασίας”...η απάντησή του είναι αρνητική...

Ιωάννα Φωκά-Μεταξά

28 Μάρτιος · 1 λεπτά ανάγνωσης ·

Κοινοποιήθηκε στους εξής: Δημόσια

Γιατί ο Ιωάννης Μεταξάς αρνήθηκε να αναλάβει την Αρχιστρατηγία στο Μέτωπο της Μικράς Ασίας την άνοιξη του 1921, όταν του ζητήθηκε η συμμετοχή του από τον Δημήτριο Γούναρη. Δεν ήταν πατριώτης;

Ο Ιωάννης Μεταξάς την εποχή εκείνη...

Η απάντηση βρίσκεται στο Ημερολόγιο του (Τόμος III, σελ. 71 έως 101).

Δημοσιεύματα σε βιβλία, στον τύπο και στο διαδίκτυο καταλήγουν σε διαφορετικά συμπεράσματα ορισμένα εξόχως υποτιμητικά για την προσωπικότητά του Ιωάννη Μεταξά. Ο λόγος είναι ότι αγνοούν αυτές τις σελίδες του Ημερολογίου ή εντέχνως τις αποσιωπούν, οδηγώντας την κοινή γνώμη σε λάθος διαδρομές σκέψης.

Ο Ιωάννης Μεταξάς καλείται την άνοιξη του 1921, από τον Δημήτριο Γούναρη, να αναλάβει την Αρχιστρατηγία στο Μέτωπο της Μικράς Ασίας. Στο Ημερολόγιο του είναι καταγεγραμμένες οι δύο σχετικές συζητήσεις.

Στην πρώτη 25-26 Μαρτίου 1921, παρόντες ήταν ο Δημήτριος Γούναρης, ο Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης και ο Αθανάσιος Εξαδάκτυλος. Στην δεύτερη στις 29-30 Μαρτίου 1921, παρόντες ήταν ο Δημήτριος Γούναρης, ο Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης, ο Αθανάσιος Εξαδάκτυλος και ο Νικόλαος Θεοτόκης.

Κυβέρνηση Νικολάου Καλογερόπουλου: (24.1.1921 έως τις 24.3.1921).

Ο Δημήτριος Γούναρης ήταν Υπουργός Στρατιωτικών και ο Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης Υπουργός επισιτισμού. Ο Αθανάσιος Εξαδάκτυλος αξιωματικός ε.α. Σύμβουλος του Γούναρη

Κυβέρνηση Δημητρίου Γούναρη: (26.3.1921-2.3.1922)

Ο Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης Υπουργός Οικονομικών και προσωρινώς Επισιτισμού. Ο

Νικόλαος Θεοτόκης Υπουργός Στρατιωτικών και Αθανάσιος Εξαδάκτυλος.

Η ιστορία αρχίζει από τον Νοέμβριο του 1920, για καλύτερη κατανόηση.

Ο Ιωάννης Μεταξάς ήταν ακόμα στην Φλωρεντία με την οικογένειά του στο τελευταίο στάδιο της Εξορίας, που του είχαν επιβάλει οι Γάλλοι στρατιωτικοί και ο Βενιζέλος (17 Ιουνίου 1917 Κορσική, Σαρδηνία 1918-1919, Σιέννα και Φλωρεντία 1919-1920), όταν ο Δημητριος Γούναρης, ως Υπουργός των στρατιωτικών στην Κυβέρνηση Δημητρίου Ράλλη (4.11.1920-24.1.1921), τον καλεί την 7η Νοεμβρίου 1920 τηλεγραφικά, να επιστρέψει εσπευσμένα στην

Αθήνα. Ο Δ. Γούναρης που ήταν συνεξόριστος του σε όλο το διάστημα, είχε ήδη επιστρέψει στην Ελλάδα και τον καλεί αμέσως μετά τις εκλογές που ανέτρεψαν τον Βενιζέλο. «Οφείλω να εκπληρώσω το καθήκον μου», σημειώνει ο Μεταξάς και μετά τρεις μέρες βρίσκεται στην Αθήνα προκειμένου να συναντήσει τον Γούναρη.

Ημερολόγιο (τόμος 2ος σελ. 644)

10/23 Νοεμβρίου, Τρίτη (1920)

Ενωρίς με ξυπνούν κανονιοβολισμοί.- Ο «Ιέραξ». Πλέομεν προς την διώρυγα...

...Έπειτα εις του Γούναρη. Διάφοροι γνωστοί. «Θέαμα πολιτευομένων, δημοσιογράφων σφίγγεται η καρδιά μου.- Μετά πολύν ώραν, με τον Γούναρη, τέλος. Μετά διαφόρους διηγήσεις συμβάντων και περιστροφάς, μου είπεν ότι, όταν με εκάλεσε, ήτο σε απελπισίαν εξ' ειδήσεων εκ του Μετώπου, και διότι ενόμισεν ότι πρόκειται περί διαλύσεως του στρατού, και εξήτει την βοήθειάν μου. Αλ' απεδείχθη, εξηκολούθησεν, ότι οι φόβοι του ήσαν αβάσιμοι, τα πράγματα εδιορθώθησαν, και εν τέλει μου ωμίλει κατά τρόπον ώστε ηννόησα ότι δεν είχε την ανάγκην μου πλέον. Δεν μου επρότεινεν απολύτως τίποτε, ούτε νύξιν περί όσων μου είπεν ο Μαργαρίτης. Τα είχεν πολύ καλά με τον Δούσμανην, με τον οποίον και συνειργάζετο. Να περάσω να τον ιδώ αύριον από το υπουργείον, όπου να ιδώ και άλλους.

Ηννόησα.- Του είπα ότι θέλω να ανακληθώ και αποστρατευθώ αμέσως, προς κανονισμόν της συντάξεώς μου.- Έφυγα.-... Ψυχρός βορράς. Επανείδον την πατρίδα μου ως ξένος, με καρδίαν παγωμένην. - Ο λαός είναι μέγας, πράγματι. Αλλά η άρχουσα τάξις είναι για μούντζωμα.

25 Δεκεμβρίου 1920.

...Επροβιβάσθη. Απεστρατεύθη. Ετελείωσα το στάδιον μου! Αναπνέω αέρα Ελεύθερον...γράφω Λέλας

Αγαπημένη μου Λέλα. Είναι η τελευταία επιστολή που σου γράφω εξ Αθηνών. ...Σήμερα εδημοσιεύθη το Βασιλικό διάταγμα του προβιβασμού μου εις στρατηγόν-μην τρομάξης! και συγχρόνως το Διάταγμα που τίθεται οριστικώς εις αποστρατείαν. Ωστε την στιγμήν που σου γράφω είμαι στρατηγός απόστρατος. Ετελείωσεν αυτό.

Στις 1/17 Φεβρουαρίου του 1921 επιστρέφει με την οικογένεια του από την Φλωρεντία και εγκαθίσταται σε σπίτι που νοικιάζει στο Νέο Φάληρο.

Την Δευτέρα 15 Φεβρουαρίου του 1920 (τόμος 3ος σελ.66) συνεχίζει το Ημερολόγιο

... Συλλαλητήρια, διαμαρτυρία δι' αναθεώρησιν της Συνθήκης των Σεβρών. Ο σωβινισμός των σήμερων κυβερνώντων, όστις είναι πράγματι ατολμία, μας ωθεί εις την καταστροφήν. Και όμως αυτό ήτο το τέρμα που έπρεπε να αναμένωμεν. Καλώς υπελόγισα από το 1914 τον χειμώνα!

MΑΡΤΙΟΣ 1921

4 Μαρτίου, Πέμπτη.

Απόγευμα Πεσματζόγλου και Χαλκοκονδύλης (εφημερίδα «Νέα Ημέρα») .Βράδυ εις Ν. Θεοτόκην, δήλωσίς μου ότι δεν εννοώ να ταχθώ υπό ουδένα αξιωματικόν.

6. Μαρτίου, Κυριακή.

...Εις Υπουργείον επιστράτευσις. Θεοτόκης να με χρησιμοποιήσουν! Αδύνατον.

7 Μαρτίου, Κυριακή

...Βράδυ Χαλκοκονδύλης δίδω επιστολήν περί μη αναθέσεως αρχηγίας εις τον Βασιλέα.

8 Μαρτίου, Δευτέρα:

«Νέα Ημέρα» εδημοσίευσεν επιστολήν μου

15 Μαρτίου, Δευτέρα.

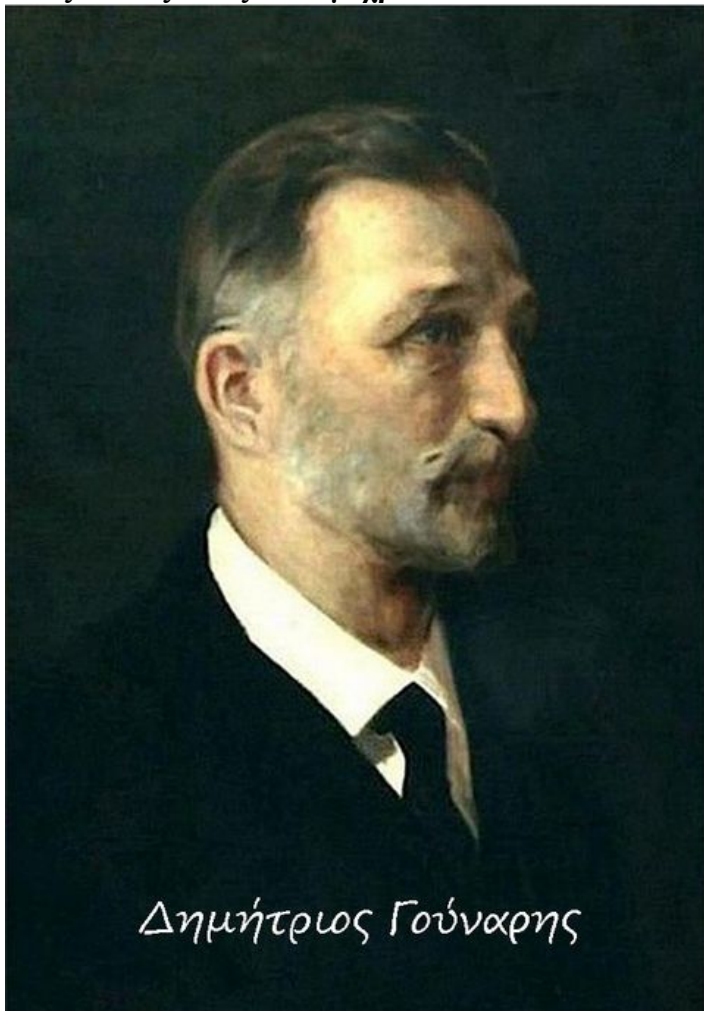
Νίκαι Μικράς Ασίας. Αλλά το τέλος;

22 Μαρτίου, Δευτέρα.

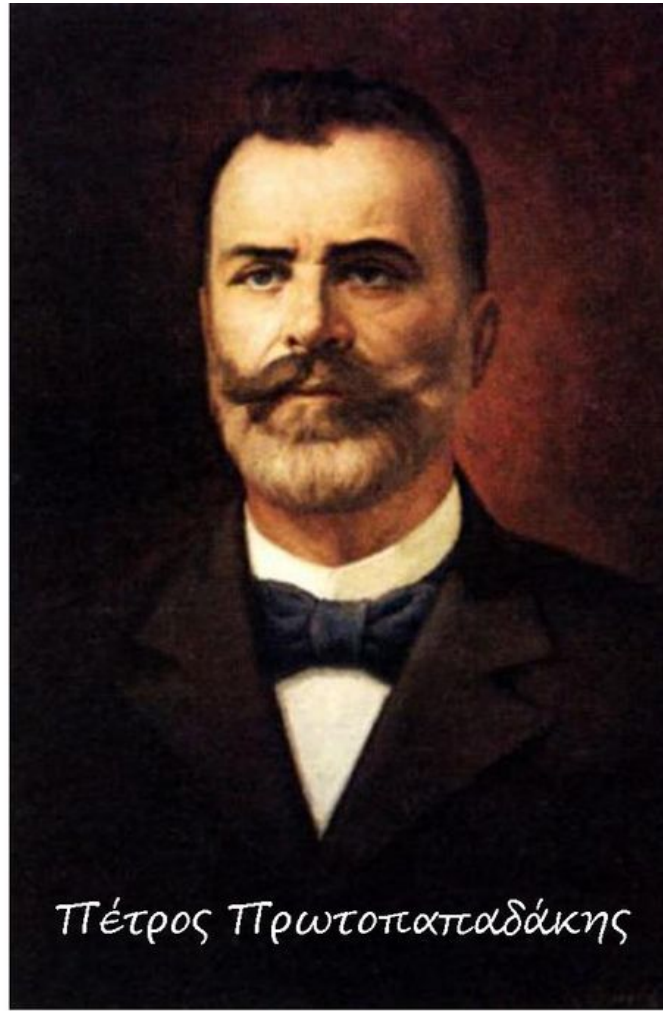
Ήττα ενώπιον Εσκή Σεχήρ. Προσπάθειαι διαφόρων φίλων να με πείσωσι ότι πρέπει να επανέλθω εις τον στρατόν. Ούδεις όμως επίσημος μου είπεν τίποτε. Ομιλούν όλοι δια παλαιόν Επιτελείον. Ώστε με θέλουν εν συνδυασμώ, δια να έχωμεν τα αηδίας του παρελθόντος. Αδύνατον! Θα μείνω εις την άκρην μου. 24 Μαρτίου, Τετάρτη.

Είδησις « Ελεύθερου Τύπου» περί στρατηγίας μου, διάψευσις «Αθηναϊκής» Επιβεβαίωσις Πεσματζόγλου και Χαλκοκονδύλη. «Φήμαι. Δηλώσεις μου εις Πεσματζόγλου και Χαλκοκονδύλη εσπέρας. Να μην τολμήση κανείς να με συνδυάση με άλλους! Ιδίως με Δούσμανη!...Τα του Μετώπου, ήττα! Παραμοναί καταστροφής; Τελείως απαράσκευοι Κυβένησις υπεύθυνος. Σχέδια για Αφιόν Καραχισάρ. Συμβουλή μου εις Βερνάρδον, να μείνουν εις στενήν επαφήν προς Εσκη –Σεχήρ δια να τους συγκρατούν.

25 Μαρτίου, Πέμπτη../ σελίς 71 έως σελίς 101../μέχρι 25 Μαΐου 1921

Δημήτριος Γούναρης

Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης